

PANKKIBAROMETRI IV/2017

Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet	3
2 Yritykset.....	5

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselynä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki ja SEB. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin IV/2017 vastauksia saatiin yhteensä 70 kpl, joista 38 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 32 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Lisätietoja: analyytikko Elina Salminen, puh. 020 793 4258

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan pankinjohtajat arvioivat kotitalouksien kysyvän nyt luottoa viime vuotta enemmän. Luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan vilkkaana ensi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Etenkin oman asunnon hankintaa varten otettujen lainojen kysynnän odotetaan entisestään vilkastuvan.

Myös yritykset kysyvät luottoa viime vuotta enemmän. Erityisesti investointeja varten otettujen luottojen kysynnän odotetaan kasvavan voimakkaasti: luotonkysynnän saldoluku nousi kaikkien aikojen korkeimpaan lukemaan 80 pisteeseen. Lisäksi yksikään vastaajista ei odota kysynnän hiipuvan.

Kotitalouksien kiinnostus sijoittamiseen on edelleen kasvussa. Osake- ja kiinteistösiioitusten suosio kasvaa tällä hetkellä eniten. Sijoittamista varten ollaan valmiita myös ottamaan lainaa, mikä on tietysti luonnollista erityisesti asuntosijoitusten kohdalla.

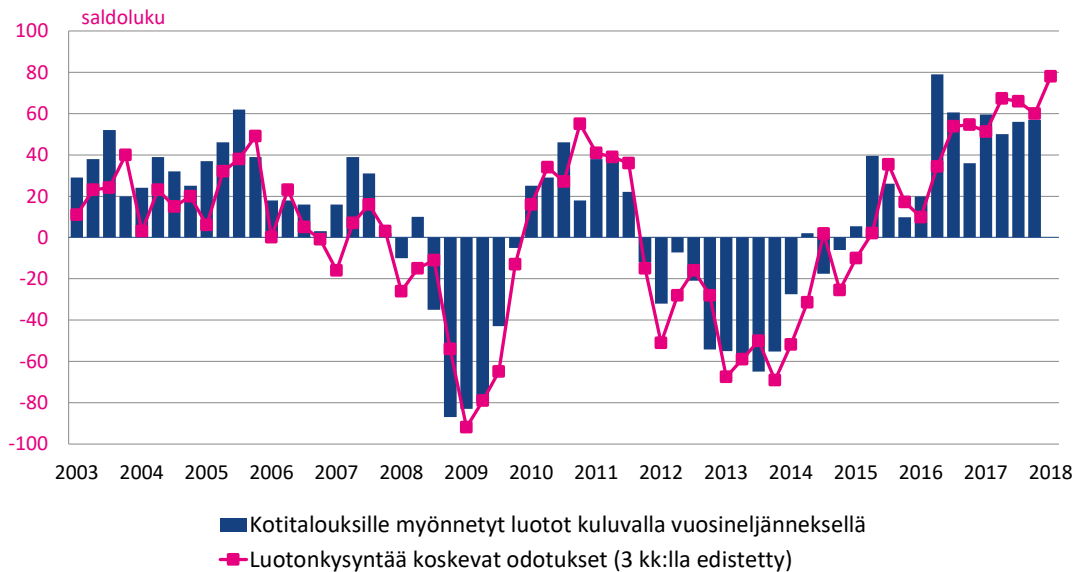
Barometrikysely IV/2017 tehtiin marras-joulukuun vaihteessa.

1 Kotitaloudet

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitaloudet ovat kysyneet luottoja vuoden viimeisellä neljänneksellä viime vuoden vastaavaa ajankohtaa selvästi vilkkaammin. Nykyistä luotonkysyntää kuvaava saldoluku nousi 57 pisteeseen. Saldoluku on pysytellyt jo kaksi vuotta yhtäjaksoisesti pitkän aikavälin keskiarvonsa¹ (+15) yläpuolella (kuvio 1.).

Kotitalouksien luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan vuoden 2018 alussa poikkeuksellisen vilkkaana (saldoluku 78), mikä on korkein mitattu saldoluku kahteenkymmeneen vuoteen². Yksikään vastaajista ei odota, että luotonkysyntä laimenisi vuoden alussa.

Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

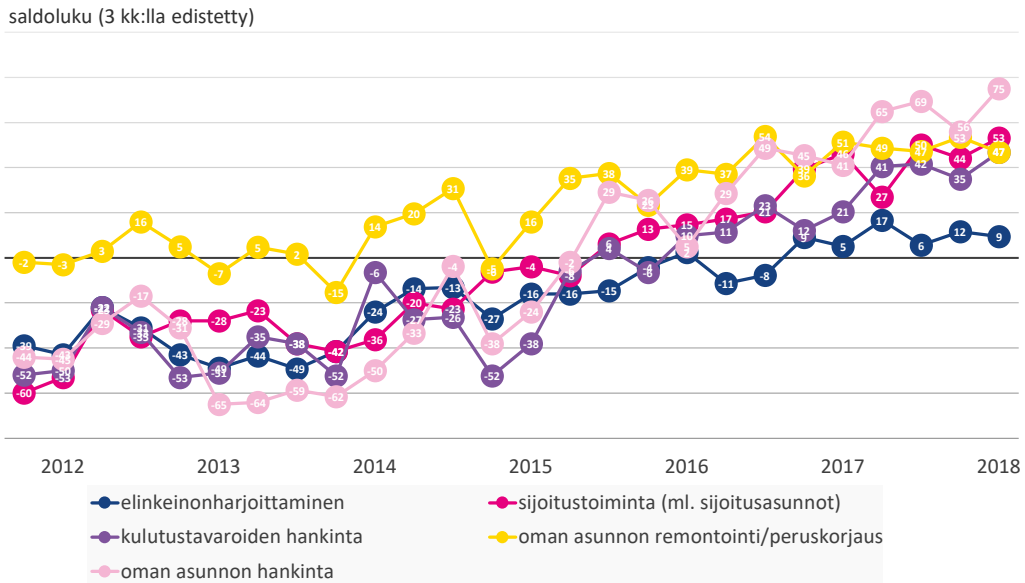

¹ Vuosien 1997–2017 keskiarvo

² Vuoden 1998 kolmannella neljänneksellä saldoluku oli 80

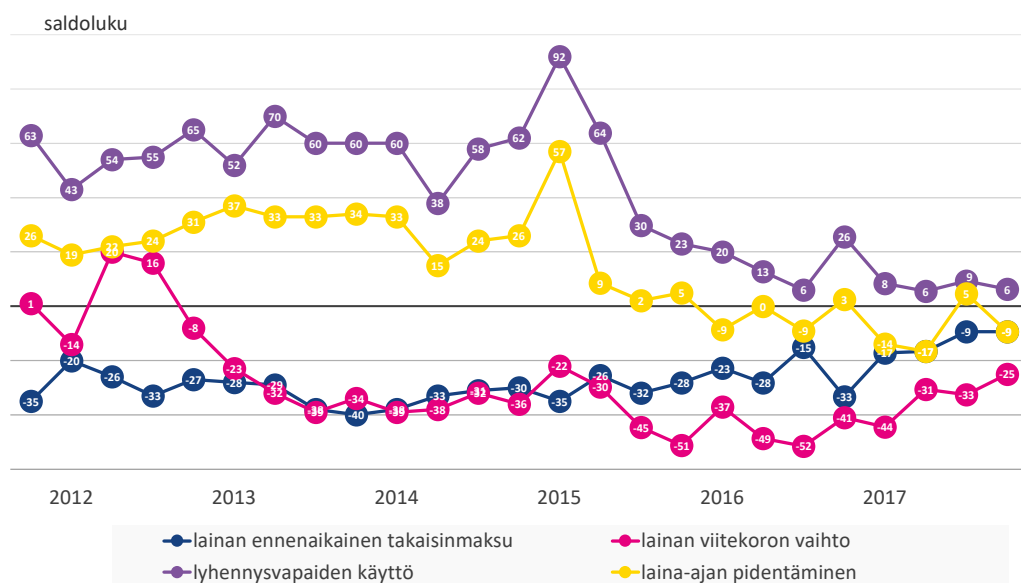
Luoton eri käyttötarkoituksista oman asunnon hankintaa varten otettujen lainojen odotetaan kasvavan eniten: 78 % vastaajista ennakoii kasvua, kun vain 3 % ennakoii kysynnän supistuvan. Myös muut luottomuodot ovat kasvussa, erityisesti sijoituslainat, kulutusluotot ja remonttilainat (kuvio 2.).

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

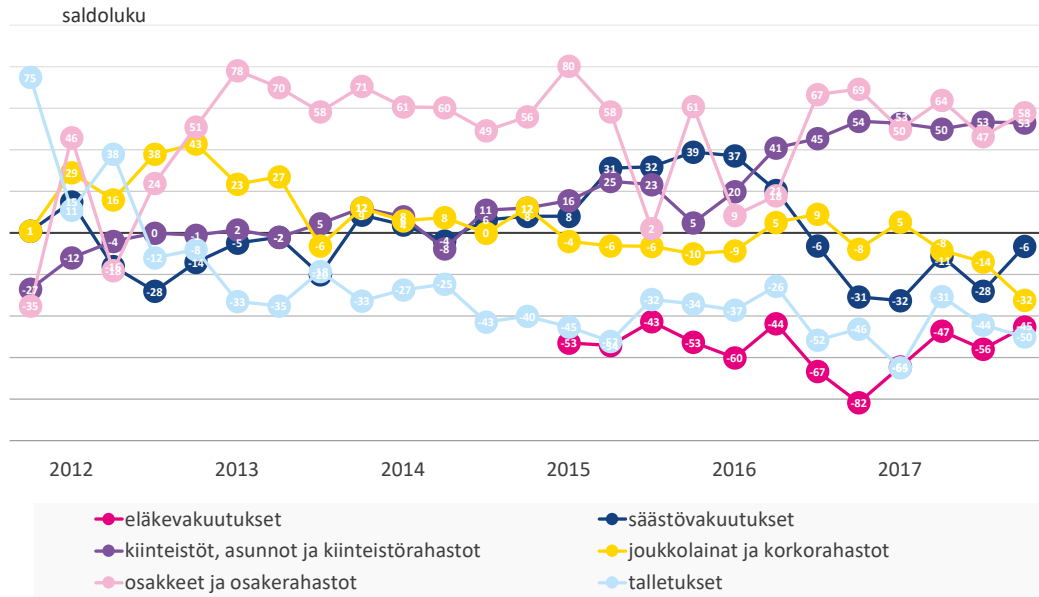
Erialaisten lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien keskuudessa on melko laimeaa tällä hetkellä (kuvio 3.). Lyhennysvapaiden käytön vilkkaimmat ajat näyttävät jääneen taakse. Lainan viitekoron vaihto ei ole ollut kovin merkityksellistä pitkään aikaan.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehtoista osake- ja kiinteistösijoitusten suosio on tällä hetkellä voimakkaimmin kasvussa kotitalouksien keskuudessa. Eläke- ja säästövakuutusten sekä talletusten suosio on jo pidemmän aikaa ollut heikkoa. Talletusten suosion hiipumiseen vaikuttaa luonnollisesti nollakorkoympäristö, minkä seurauksena talletuksille maksetut tuotot ovat jo pidemmän aikaa olleet hyvin vaatimattomat (kuvio 4).

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

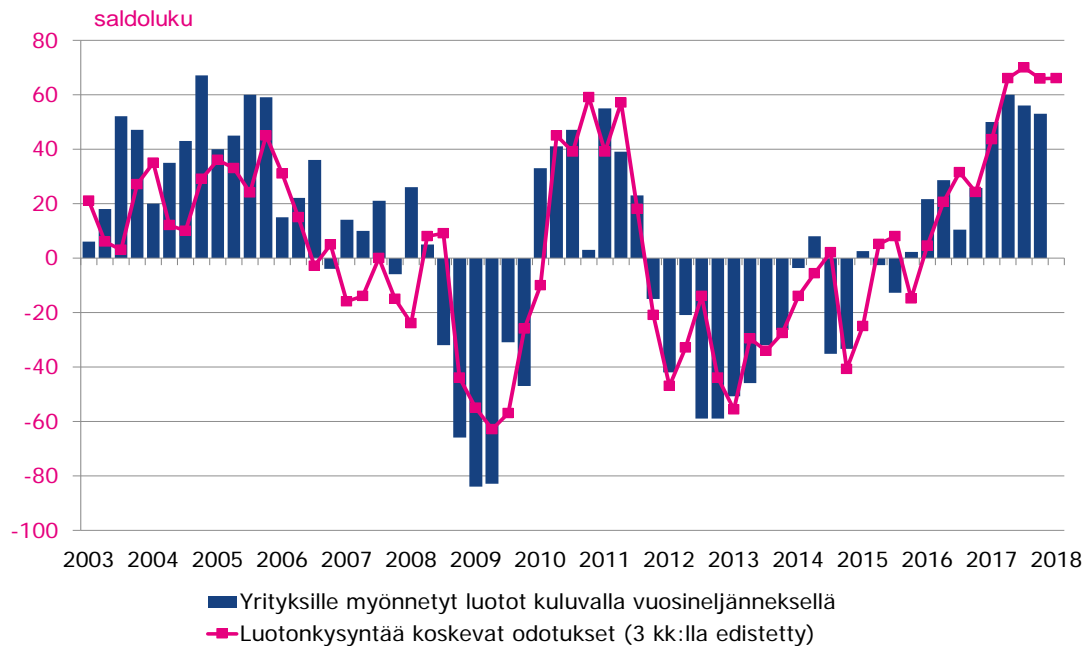
2 Yritykset

Yritysten luotonkysynnän arvioidaan olevan kasvussa: 58 prosenttia vastaajista arvioi yritysten kysyneen enemmän luottoja kuin viime vuoden lopulla. Tämän hetkistä luotonkysyntää kuvaava saldoluku (53) kuitenkin hieman pienentyi edellisestä kyselystä (56). Saldoluku on edelleen selvästi pitkän ajan keskiarvonsa (14)³ yläpuolella.

Luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan vahvana vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä. Vastaajista 71 prosenttia arvioi, että yritysten luotonkysyntä jatkuu ensi vuoden alussa vilkkaampana kuin se oli kuluvan vuoden alussa. Vain 2 prosenttia vastaajista odottaa kysynnän laimenevan (kuvio 5).

³ vuosien 1997–2017 keskiarvo

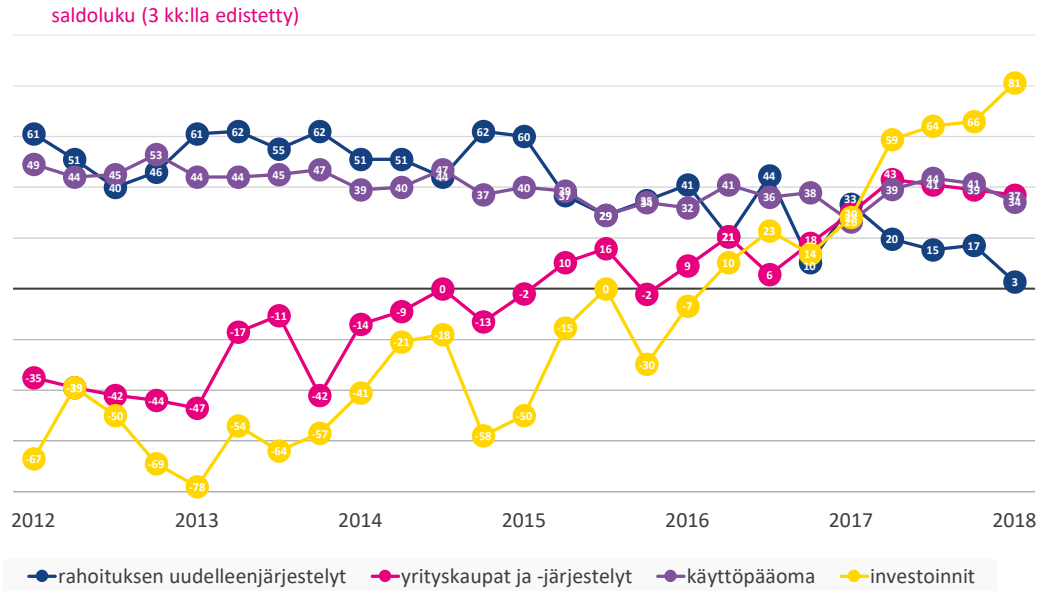
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Investointeja varten otettujen luottojen kysynnän odotetaan kasvavan erityisen vilkkaasti vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä (kuvio 6.). Investointeja varten otetun luotonkysynnän saldoluku nousi kaikkien aikojen korkeimpaan lukemaan 80 pisteeseen. Yksikään vastaajista ei odota kysynnän hiipuvan. Muutos luottojen investointikysynnässä on ollut voimakas. Mittari on ollut käytössä vuodesta 2012 ja positiiviseksi saldoluku nousi vuoden 2016 alusta.

Luotonkysynnän odotetaan kasvavan myös yrityskauppojen ja -järjestelyjen sekä käyttöpääoman tarpeisiin. Sen sijaan rahoituksen uudelleenjärjestelyihin kysytyjen luottojen odotetaan vähenevän.

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien arvioiden mukaan yritysten keskeisimmistä rahoitusmuodoista tällä hetkellä eniten kasvavat sekä pankkiluotot että yritysten tulorahoitus (kuvio 7.). Työeläkelaitosten tarjoaman rahoituksen odotetaan vähenevän edelleen, mikä onkin luonnollista tilanteessa, missä muut rahoituskanavat toimivat hyvin. Seuraavaan barometrikyselyyn lisätään vaihtoehtoksi joukkorahoitus, koska sen on arvioitu kasvattaneen suosiotaan viime aikoina voimakkaasti.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

